

Rsp 668/05

Konstituování fóra / jmenování jediného rozhodce

V rozhodčí smlouvě bylo m.j. sjednáno, cit. : „Rozhodčí řízení bude probíhat před Rozhodčím soudem v Praze podle jeho řádu před jediným rozhodcem, jmenovaným stranami na základě vzájemné dohody, nebo pokud nedojde k dohodě, místopředsedou Rozhodčího soudu. ...“ Žalobce ve svém žalobním návrhu v bodu V. výslovně požádal, aby jediného rozhodce jmenoval předseda Rozhodčího soudu. Této žádosti bylo vyhověno, když takto učinil svým rozhodnutím místopředseda Rozhodčího soudu. Tento postup byl plně v souladu s dikcí dohody stran obsažené v rozhodčí doložce obsažené v čl. xxx Smlouvy, kterou spolu s dikcí čl. yyy. téže Smlouvy tajemník Rozhodčího soudu v rámci své pravomoci dané mu Řádem Rozhodčího soudu předběžně vyhodnotil jako platnou rozhodčí smlouvu ve formě rozhodčí doložky. Zde se totiž výslovně stanoví, že jediného rozhodce jmenuje místopředseda Rozhodčího soudu a nikoliv předseda Rozhodčího soudu tak, jak vyplývá z dikce § 21 odst. (2) Řádu Rozhodčího soudu. Konečně i místopředseda Rozhodčího soudu je při výkonu své činnosti oprávněn v souladu se statutem Rozhodčího soudu zastupovat v případě nepřítomnosti předsedu Rozhodčího soudu při výkonu citované pravomoci vyplývající z § 21 odst. (2) Řádu Rozhodčího soudu. V tomto případě tak došlo k aplikaci přednosti dohody stran před Řádem Rozhodčího soudu (pokud tato zásadně neporušuje principy Řádu Rozhodčího soudu, principy řízení před Rozhodčím soudem a jinak obecně závaznou právní úpravu aplikovatelnou pro rozhodčí řízení v České republice. Na základě podané žaloby a návrhu žalobce na jmenování jediného rozhodce tak místopředseda Rozhodčího soudu jmenoval jediným rozhodcem k projednání a rozhodnutí této věci dne „dd.mm.yyyy“ Dr. XY, který je zapsán na listině rozhodců vedené Rozhodčím soudem pro vnitrostátní spory, své jmenování písemně přijal a současně prohlásil, že mu nejsou známy žádné překážky, pro které by spor nemohl projednat a rozhodnout, když nadto žádnou ze stran sporu, její spřízněnou či jinak spojenou osobou, členem jakéhokoliv orgánu či obchodního vedení, zástupcem nebo zmocněncem kterékoliv ze stran nikdy nebyl a není v žádném pracovním, obchodním či osobním spojení a není ani jinak zainteresován na průběhu a výsledku tohoto řízení. Rozhodnutí o jmenování jediného rozhodce bylo účastníkům doručeno.

Strana žalovaná svým podáním doručeným dne „dd.mm.yyyy“ uvedla, že (cit. :) „... Podle rozhodčí sjednané doložky by měl být spor rozhodován jediným rozhodcem jmenovaným stranami na základě jejich dohody a nedojde-li k dohodě, rozhodcem jmenovaným místopředsedou Rozhodčího soudu. Žalující strana podala žalobu, aniž by se pokusila o dohodu o osobě rozhodce a k žádnému jednání o osobě rozhodce mezi stranami nedošlo. Žalovaná strana se domnívá, že v souladu s rozhodčí doložkou by se strany měly nejdříve pokusit dohodnout se na osobě rozhodce a teprve v případě neúspěchu tohoto jednání, měl by být rozhodce jmenován místopředsedou Rozhodčího soudu. Proto žalovaná strana žádá Rozhodčí soud o stanovení lhůty oběma stranám k dohodě o osobě rozhodce při současném stanovení povinnosti informovat Rozhodčí soud o výsledku tohoto jednání. ...“ S ohledem na toto posledně citované podání strany žalované se jediný rozhodce podrobně zabýval dikcí části rozhodčí smlouvy, v níž se uvádí (čl. xxx), cit. : „Rozhodčí řízení bude probíhat před Rozhodčím soudem v Praze podle jeho řádu před jediným rozhodcem, jmenovaným stranami na základě vzájemné dohody, nebo pokud nedojde k dohodě, místopředsedou Rozhodčího soudu. Rozhodčí výrok bude odůvodněný, konečný a závazný pro obě strany. ...“ Bylo totiž nutno vyhodnotit, jak vykládat text „pokud nedojde k dohodě“ obsažený v citované části rozhodčí smlouvy (rozhodčí doložky). Ustanovením citovaného článku Smlouvy jako částí rozhodčí doložky však pravomoc předsedy Rozhodčího soudu, resp. zde místopředsedy Rozhodčího soudu dle § 21 odst. (2) Řádu Rozhodčího soudu nijak nebyla dotčena nebo

omezena a ani by to nebylo možno, nýbrž naopak byla potvrzena. Pouze byla modifikována tak, že je tato pravomoc přenesena na místopředsedu Rozhodčího soudu, což je přípustné. Dohoda stran tak, jak se o této hovoří v předmětném ustanovení Smlouvy je konsensuální akt smluvního typu jako každý jiný a týká se smluv procesního typu. V tomto směru bylo pro RS při jmenování jediného rozhodce zásadní ustanovení čl. V. žalobního návrhu, v němž žalobce výslovně požádal o jmenování jediného rozhodce. Tím tak žalobce jednoznačně potvrdil, že k takové dohodě ve smyslu čl. xxx Smlouvy nedošlo, příp. není možná, ať již z jakýchkoliv důvodů. Z tohoto důvodu místopředseda Rozhodčího soudu v rámci své pravomoci vycházející jak z § 21 odst. (2) Řádu Rozhodčího soudu tak z čl. xxx Smlouvy této žádosti vyhověl, když byl dokonce povinen této žádosti vyhovět, neboť opak by s ohledem na charakter rozhodčího řízení, na jeho úpravu obsaženou v předpisech *legis arbitri*, tedy v tuzemských předpisech upravujících rozhodčí řízení, podmínky jeho vedení a s ohledem na to, že tajemník Rozhodčího soudu v rámci své pravomoci při předběžném zkoumání žalobního návrhu došel k závěru, že byla mezi stranami uzavřena platná rozhodčí smlouva vztahující se na tuto věc, mohl znamenat i odpírání spravedlnosti. Posouzení výběru vhodného rozhodce bylo v tomto případě plně v kompetenci místopředsedy Rozhodčího soudu a tyto důvody nemohou být v rámci tohoto řízení ani jmenovaným jediným rozhodcem zkoumány. Jmenovaný jediný rozhodce, který je zapsán na listině rozhodců pro vnitrostátní spory Rozhodčího soudu, pak dospěl k závěru, že není vyloučen, když nemá jakýkoliv vztah k věci ani ke stranám a po důkladném zvážení své jmenování písemně přijal a tím převzal povinnost věc projednat a rozhodnout. V rámci povinností vyplývajících pro jediného rozhodce z Řádu pak tento vydal usnesení týkající se přípravy projednání věci dne „dd.mm.yyyy“. Ve věci tak bylo řádně konstituováno fórum, přičemž o své pravomoci k projednání věci již nadále rozhoduje jediný rozhodce ve smyslu § 23 Řádu, přirozeně s výjimkou rozhodování o případné námitce vyloučení, kterou však strany nevznesly a rovněž podání strany žalované ze dne „dd.mm.yyyy“ neobsahovalo projev, který by bylo možno jakkoliv vyhodnotit jako námitku vyloučení jediného rozhodce. Z tohoto důvodu již nebylo možno vyhovět žádosti strany žalované ohledně dalšího jednání o dohodě o osobě jediného rozhodce a procesním usnesením ze dne „dd.mm.yyyy“ m.j. potvrdil svou pravomoc k projednání a rozhodnutí této věci.